



Ügyszám: NAIH-10404-5/2025

Állásfoglalás gyermektáborok szervezői részére a szülők speciális hatósági erkölcsi bizonyítvány bemutatására történő kötelezése tárgyában

A gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvény által módosított jogszabályok alapján a gyermektáborokat szervezők kötelesek gondoskodni arról, hogy a gyermekek felügyeletét csak olyan személy végezze, aki hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja, hogy kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt nem szerepel a büntetettek nyilvántartásában, nem áll büntetőeljárás, foglalkozástól eltiltás vagy kényszergyógykezelés hatálya alatt.

A fokozott védelem biztosítása érdekében a jogalkotó előírta, hogy a táborok szervezői kötelesek speciális erkölcsi bizonyítvány bemutatása útján megbizonyosodni arról, hogy a táborok lebonyolításában nem vesz részt olyan személy, aki nem felel meg a törvényben rögzített kritériumoknak.

Tekintettel arra, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) tudomására jutott, hogy a jogalkalmazás során az új jogszabályok adatvédelmi szempontból történő értelmezése eltérő, a Hatóság az alábbi állásfoglalását teszi közzé.

I. 2018. május 25. napjától a nyári táborok szervezésére is közvetlenül alkalmazandó a *természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről* szóló **EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/679 rendelete** (a továbbiakban: GDPR vagy általános adatvédelmi rendelet). A GDPR előírásai alapján az adatkezelő felel az adatkezelés jogszerűségéért, és az elszámoltathatóság elve alapján az adatkezelés alapelveinek¹ történő megfelelését igazolni is köteles.

A GDPR 4. cikk 1. pontja határozza meg a személyes adat, 2. pontja az adatkezelés, 7. pontja az adatkezelő fogalmát, amelyek alapján a gyermektábor szervezője a GDPR hatálya alá tartozó adatkezelést végez, amikor előírja a szülők és más közreműködők számára a speciális erkölcsi bizonyítvány kiváltását és „adminisztrálását”.

A GDPR 10. cikke alapján a büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó határozatokra és a bűncselekményekre, illetve a kapcsolódó biztonsági intézkedésekre vonatkozó személyes adatoknak (a továbbiakban: **bűnügyi személyes adat**) a 6. cikk (1) bekezdése alapján történő kezelésére kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha az közhatalmi szerv felügyelete alatt történik, vagy ha az adatkezelést az érintett jogai és szabadságai tekintetében megfelelő garanciákat nyújtó **uniós vagy tagállami jog lehetővé teszi**.

II. Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény (a továbbiakban: Törvény) 4/B. § (7) bekezdése alapján – a 2024. évi XXX. törvény végső előterjesztői indokolása szerint – azt a tényt, hogy kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt nem szerepel a büntetettek nyilvántartásában, nem áll büntetőeljárás, foglalkozástól eltiltás vagy

¹ GDPR 5. cikk

kényszergyógykezelés hatálya alatt, a táboroztatás szervezésében, illetve lebonyolításában közreműködni kívánó személy a táboroztatás szervezőjének

- a) legkésőbb az erre vonatkozó jogviszony létrejötte előtt, vagy
- b) – feltéve, hogy a táboroztatás szervezője és a táboroztatás szervezésében, illetve lebonyolításában közreműködni kívánó személy között már olyan jogviszony fennáll, amelynek keretében a táboroztatás szervezésében, illetve lebonyolításában közreműködni kívánó személy a táboroztatás szervezésében, illetve lebonyolításában közreműködésre is kötelezhető – a táboroztatás szervezésében, illetve lebonyolításában való közreműködésre is kiterjedő jogviszony fennállása alatt, a táboroztatás szervezője írásbeli felhívására, a felhívástól számított tizenöt munkanapon belül, de legkésőbb tíz nappal a táboroztatás megkezdését megelőzően,

hatósági bizonyítvány bemutatásával igazolja, amely igazolási kötelezettség teljesítésének tényét a táboroztatás szervezője – az igazolási kötelezettség teljesítése utólagos ellenőrizhetősége céljából – a táboroztatás szervezésében, illetve lebonyolításában közreműködni kívánó személy **természetes személyazonosító adatait tartalmazó nyilatkozatban rögzíti** és a Törvény 4/B. § (10) bekezdése alapján **e nyilatkozatot** a táboroztatás szervezője – a (7) bekezdésben foglalt igazolási kötelezettség teljesítése utólagos ellenőrizhetősége céljából – **a táboroztatás befejezését követő három évig megőrzi, valamint azt** – a (11) bekezdés szerinti ellenőrzés során – **a fogyasztóvédelmi hatóság felhívására a fogyasztóvédelmi hatóság rendelkezésére bocsátja.**”

A Hatóság hangsúlyozza, hogy **a jogalkotó taxatív módon határozta meg azon személyes adatok körét, amelyek e tekintetben jogszerűen kezelhetők. Ez az adatkör kizárólag a természetes személyazonosító adatokra korlátozódik: családi és utónév, születési családi és utónév, születési hely, születési idő és anyja születési családi és utóneve**². Ezt meghaladóan, további személyes adatok, így különösen a hatósági erkölcsi bizonyítvány által tartalmazott bármely adat vagy a bizonyítvány egyedi azonosítószáma nem rögzíthető a nyilatkozatban, azok gyűjtésére, tárolására és harmadik fél számára történő továbbítására nem terjed ki az adatkezelő joga és kötelezettsége. Ugyanakkor a táboroztatónak lehetősége van arra – és ezt a jogalkotói szándék végrehajtása indokolttá is teszi –, hogy a hatósági erkölcsi bizonyítvány valódiságát az erre szolgáló honlapon³ ellenőrizze és az ellenőrzés tényét és időpontját a saját nyilvántartásában (vagy akár a nyilatkozatra rávezetve) kezelje.

A Törvény gyermektáboroztatásra vonatkozó szabályainak a táboroztatás szervezőjére, lebonyolítójára, valamint a táboroztatásban közreműködőre vonatkozó foglalkoztatási feltételekkel történő kiegészítésére - a módosítás indokolása alapján - azért volt szükség, mert jelentős érdek fűződik ahhoz, hogy a **gyermek felügyeletét** csak olyan személy végezze, aki hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja, hogy kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt nem szerepel a büntetettek nyilvántartásában, nem áll büntetőeljárás, foglalkozástól eltiltás vagy kényszergyógykezelés hatálya alatt.

A táboroztatás közreműködőjének minősülő személyek körét, azaz, hogy kik kötelesek a fenti rendelkezések értelmében a hatósági erkölcsi bizonyítvány bemutatására a gyermekek táboroztatásának közegészségügyi feltételeiről szóló 6/2025. (II. 25.) BM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § 1.pontja határozza meg akként, hogy „*közreműködő személy*:

- a) *az a természetes személy, aki*
 - aa) *a táboroztatás szervezése, illetve lebonyolítása körében a szervezővel vagy a tábor szervező jogi személlyel, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel a táboroztatással összefüggő tevékenység tekintetében megbízási, vállalkozási, önkéntesi, foglalkoztatásra irányuló, tagsági vagy más hasonló jogviszonyban áll, vagy*

² A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 4.§ (4) bekezdése

³ https://magyarorszag.hu/szuf_ugyleiras?id=211c8335-e8ee-451b-8ac8-66d378230d6a

a tábor helyszínén a táboroztatás ideje alatt szolgáltatást nyújt, vagy szolgáltatás teljesítésében közreműködik,

ab) a táboroztatás szervezése, illetve lebonyolítása során a gyermekekkel előreláthatólag közvetlen kapcsolatba kerül, és

ac) a tábor időtartama alatt a programtervet végrehajtja, vagy a programterv végrehajtásában részt vesz, valamint

b) a tábor vezetője;"

A tábor szervezőjén kívüli más természetes személyek kapcsán tehát **mind a három felsorolt feltételnek egyszerre szükséges érvényesülniük ahhoz, hogy közreműködő személynek lehessen tekinteni őket.** Ahogyan azt a Rendelet indokolása is kifejti, a táboroztatás során a szervezők mellett a táborokban közreműködő személynek kell tekinteni mindazokat a természetes személyeket, akik előreláthatólag a tábor időtartama alatt a gyermekekkel közvetlen kapcsolatba kerülhetnek, és a tábor szervezésével és lebonyolításával összefüggő tevékenység végzésére irányuló jogviszonyban – legyen az megbízási, önkéntes vagy foglalkozási jogviszony – állnak, a programtervet végrehajtják, vagy a programterv végrehajtásában részt vesznek.

A programterv végrehajtása alatt a különböző előadások, foglalkozások és más szórakoztató programok végrehajtása értendő (amelyeket például animátorok, pedagógusok vezényelnek le és felügyelnek), továbbá a gyermekek – táboroztatás alatti – étkeztetését is, valamint minden olyan tevékenységet, ami a programterv és a tábor megvalósulását szolgálja (például portaszolgálat üzemelése), a programterv részének kell tekinteni, függetlenül attól, hogy a programtervről kiadott tájékoztatóban szerepel-e. A szabályozás tehát a gyermekekkel történő közvetlen kapcsolatba kerülés esélye alapján differenciál. Így amennyiben az a személy, aki a táborozás során közvetlen kapcsolatba kerül a gyermekekkel a programterv megvalósulása és végrehajtása során, köteles hatósági bizonyítvánnyal igazolni a büntetlen előélet tényét.

A fentiek értelmében tehát bár a táborba látogató szülők közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a gyerekekkel, azonban **amennyiben** a tábor szervezésével és lebonyolításával összefüggő tevékenység végzésére irányuló jogviszonyban nem állnak a tábor szervezőjével, akkor a szülők tekintetében nem áll fenn olyan jogszabályi kötelezettség, amely alapján kötelezhetők lennének hatósági erkölcsi bizonyítvány bemutatására, a tábor szervezője nem rendelkezik joggal a szülők bűnügyi személyes adatainak kezelésére.

III. Az adatkezelés jogszerűségének elengedhetetlen feltétele továbbá, hogy az adatkezelő valamennyi adatkezelési célra kiterjedően összeállított, **közérthető nyelvezetű és teljes körű tájékoztatás nyújtson az érintettek részére** az őket érintő adatkezelések kapcsán, legalább a GDPR 13. vagy 14. cikke szerinti tartalommal.⁴

Az előzetes tájékoztatás körében az adatkezelőnek arra kell törekednie, hogy az érintett minél teljesebb és átfogóbb képet kapjon személyes adatai kezeléséről, mivel az érintettnek kizárólag így van lehetősége felmérni azt, hogy egy adott adatkezelés milyen hatással van a magánszférájára. A GDPR előírja, hogy az adatkezelőknek minimálisan mely adatkezelési körülményekről kell tájékoztatniuk az érintetteket, ez azonban természetesen nem jelenti korlátját annak, hogy az adatkezelő ennél pontosabb tájékoztatást adjon.

Jelen esetben, tekintettel arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat az érintettől gyűjtik, a tisztességes és átlátható adatkezelés érdekében, legkésőbb a speciális hatósági erkölcsi bizonyítványban rögzített személyes adatok megszerzésének időpontjában, **a GDPR 13. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelő tartalmú tájékoztatást kell nyújtani az érintettek részére, függetlenül attól, hogy az adatkezelés a tábor szervezőjének jogszabályon alapuló kötelezettsége.**

⁴ A GDPR 13. cikke határozza meg a rendelkezésre bocsátandó információkra vonatkozó minimális követelményeket, ha a személyes adatokat az érintettől gyűjtik; a 14. cikk pedig abban az esetben, ha a személyes adatokat nem az érintettől gyűjtik.

Az adatkezelőt nem terheli tájékoztatási kötelezettség, ha az érintett az információk egy részével, vagy azok összességével már rendelkezik. A gyakorlatban igen nehéz azt eldönteni, hogy az érintett rendelkezik-e, és ha igen, akkor milyen mértékben a felsorolt információkkal, ezért **az adatkezelő akkor jár el helyesen, ha a GDPR-ban előírt, kötelezően nyújtandó információkon túl az adatkezeléssel kapcsolatos valamennyi releváns információt az érintettek rendelkezésére bocsát.** A megfelelő tájékoztatás mellett az érintettek számára **biztosítani kell az őket megillető, a GDPR III. fejezete szerinti érintetti jogok gyakorlását is.**

A tájékoztatóval kapcsolatos elvárásokat a GDPR (58), (60)-(62) preambulumbekendései rögzítik, az érintettek jogairól és jogorvoslati lehetőségeiről pedig a GDPR 15-23., valamint 77. és 79-80. cikkei tartalmaznak információt, melyekről szintén tájékoztatást kell nyújtani.

A GDPR előírja⁵, hogy az adatkezelésre vonatkozó tájékoztatásnak átláthatónak kell lennie, melyet megfelelő módon elérhetővé kell tenni az érintettek számára.

Végezetül a Hatóság felhívja a táborvezetők figyelmét arra is, hogy a jogszabályi környezet kizárólag **a közokirat bemutatására kötelezést írja elő, ami nem lehet azonos a hatósági erkölcsi bizonyítványok gyűjtésével, elektronikus másolatok elfogadásával, az eredeti okmányok másolásával, ugyanis az ilyen többlet adatkezelési tevékenység szintén jogalap nélkül történne a tábor szervezője részéről.**

Budapest, „az elektronikus aláírás és időbélyeg szerint”

Dr. habil. Péterfalvi Attila Elnök Úr távollétében helyettesként:

Dr. Bendik Tamás
általános elnökhelyettes

⁵ lásd GDPR (39) preambulumbekendése